

***** آینده را با جوانانمان از مسجد بسازیم *****

شیوه‌نامه‌ی پیشنهادی، سیاست‌ها و برنامه‌های

دهه‌ی تکریم و غبارروبی مساجد در سال ۱۳۹۴

(مطابق با دهه آخر شعبان المعظم سال ۱۴۳۶)

ویژه‌ی استفاده‌ی ائمه‌ی محترم جماعات

دبیرخانه‌ی دائمی

ستاد دهه‌ی تکریم و غبارروبی مساجد

ویراست اول

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

فهرست:

۳	مقدمه
۴	مقدمات لازم برای جوان سازی مساجد چیست؟
۴	جوانان چه توقعاتی از کارگزاران مساجد دارند؟
۵	به چه نیازهایی از جوانان، علاوه بر کارکردهای اصلی مسجد می توان توجه نمود؟
۶	موانع ارتباط موثر جوانان با مسجد
۷	چند یادآوری
۷	اهداف
۸	رویکردها و سیاستها
۹	عناوین روزهای دهه تکریم و غبارروبی مساجد
۱۰	اقدامات جریان ساز
۱۱	اقدامات عمومی قابل انجام در مساجد
۱۴	برنامه های اختصاصی به تناسب هر روز
۲۲	اقدامات حمایتی
۲۳	اتاق فکر مجازی
۲۴	شاخص های امام جماعت مسجد طراز اسلام

سال ۱۳۹۴، به عنوان سال " دولت و ملت، همدلی و هم‌زبانی "، برای ائمه‌ی محترم جماعات، یادآور این واقعیت است که مساجد، به‌صورت بالقوه و بالفعل، بهترین، امین‌ترین و موثرترین بستر برای ایجاد همدلی میان مسئولان و آحاد مردم محسوب می‌شوند و لسان نافذ علماء که به‌عنوان گروه مرجع، از جایگاه رفیعی نزد افکار عمومی برخوردارند، با نشاط‌بخشی و امیدآفرینی، قادر است توطئه‌ی معاندان برای بزرگ‌نمایی مشکلات و کاستی‌ها و ایجاد فضای یأس و بدبینی در میان مردم را خنثی نماید.

به فضل الهی و با همت ائمه‌ی محترم جماعات، فعالان مساجد و سایر شخصیت‌های حقوقی و حقیقی متعامل با مساجد، طی سه سال گذشته تلاش شد با ارتقای بارمعنایی و قدرت فرهنگ‌سازی دهه‌ی غبارروبی مساجد(اقدامی تحسین‌برانگیز و مردمی طی سالیان گذشته)، به سمت نهادینه‌سازی مفهومی جامع‌تر و نزدیک‌تر به شأن و منزلت بیت‌الله حرکت کنیم و به تکریم خانه‌های خدا و مردم بپردازیم.

لذا بر مبنای جلب توجه مؤمنین به وظیفه‌ای الهی و عهدی انبیایی که برای هر مسلمان اهل معنا و پرورش یافته‌ی مسجد، افتخاری بزرگ و توشه‌ای اخروی است، مصمم هستیم تا علاوه بر غبارروبی از فضای کالبدی و ظاهری مسجد، به غبارروبی از ظرفیت‌ها و کارکردهای کمرنگ شده‌ی این نهاد محوری جامعه‌ی اسلامی بپردازیم و در گستره‌ای فراگیرتر و عمیق‌تر، تکالیف امت اسلامی را درباره‌ی کانون‌های توحید و عبادت و محورهای بصیرت و نشر معارف اسلامی بازشناسی نماییم.

چنانکه مستحضرید، در سال ۹۳، موضوع کلیدی مسجد، کودکان و نوجوانان، با شعار:

"آینده را با فرزندانمان از مسجد بسازیم"

به عنوان محور دنبال شد و آثار و برکاتی به دنبال داشت و امسال نیز به فضل الهی، موضوع کمتر مورد توجه قرار گرفته‌ی مسجد و جوانان، با شعار :

"آینده را با جوانانمان از مسجد بسازیم"

به عنوان محور انتخاب شده است.

شیوه‌نامه‌ی حاضر که برای بهره‌برداری ائمه‌ی محترم جماعات و فعالان مساجد تنظیم شده است، تلاش دارد به تبیین اهداف گرامی‌داشت دهه‌ی تکریم و غبارروبی، به‌ضمیمه رویکردها و سیاست‌ها، عناوین مصوب برای دهه‌ی مذکور، اقدامات جریان‌ساز، اقدامات عمومی و برنامه‌های اختصاصی و بالاخره تدابیر حمایتی و تشویقی بپردازد.

➤ مقدمات لازم برای "جوان‌سازی" مساجد چیست؟

۱. حضور پرشور جوانان در مسجد
۲. مشارکت جوانان در برنامه‌های جاری مسجد (به عنوان مخاطب یا مجری)
۳. ایجاد وابستگی و علاقه‌ی عمیق و ماندگار

➤ جوانان چه توقعاتی از کارگزاران مساجد دارند؟

۱. دیده‌شدن : این نیاز طبیعی در این سنین به اوج خود می‌رسد و بیشتر متوجه افرادی است که طرف محبت و الگوی جوانان هستند.
۲. باورداشتن به نیرو و توان جوانان : جوانان برای متقاعد کردن بزرگترهای مسجد به این امر که می‌توانند مسئولیت کارهای مهمی را بر عهده بگیرند، تلاش زیادی می‌کنند و نتیجه‌ی این باور، آنقدر ارزشمند هست که هزینه‌های مادی و معنوی احتمالی را جبران نماید.
۳. طرف اعتماد بودن : جوان می‌خواهد از او مشورت بخواهند و در عین حال، در میدان عمل هم روی او حساب کنند.
۴. به‌رسمیت شناختن هیجانات هنجار : برخلاف اقتضای سنی بزرگترهای مسجد که به‌دنبال آرامش و ثبات فضای پیرامون خود هستند، جوانان علاقه دارند در محیط خود تغییر مثبت و حرکت به سوی تعالی و بهبود ایجاد نمایند.
۵. محترم شمرده شدن "به‌روز بودن" : جوان امروز، با دسترسی به فناوری‌های نوین اطلاعات و ارتباطات، از سطح اطلاعات وسیعی برخوردار است که گاهی عمق کافی ندارد. جوان تلاش دارد با این مزیت نسبی، برتری خود را به‌دیگران القاء نماید. پرهیز از تقابل و نگاه فرصت‌محور به این روحیه و رویکرد، بهترین انتخاب از سوی کارگزاران مسجد محسوب می‌شود.

۶. حفظ غرور : این حس آشنا، همواره با جوانی رفاقت دیرینه دارد . در مواجهات کارگزاران مسجد با جوانان، مقتضیات سنی ایشان باید به رسمیت شناخته شود و از جریحه دار کردن غرور بهترین مخاطبان مسجد، صرفاً گسست عاطفی و ضربه‌ی روحی عمیق حاصل خواهد شد.

۷. احترام به آرمان‌خواهی جوانان: روحیه‌ی حماسی و انقلابی جوانان که منبعث از آرمان‌خواهی و آرمان‌طلبی ایشان است، گاهی موجب طرح مطالباتی از کارگزاران مسجد می‌شود که در میدان عمل و با عنایت به واقعیت‌ها، به شکل کامل قابل تحقق نیست، لیکن این نگاه که از سوی رهبر فرزانه‌ی انقلاب (دامت برکاته) برای جوانان پسندیده شده است، لازم است مورد احترام قرار گیرد.

➤ به چه نیازهایی از جوانان، علاوه بر کارکردهای اصلی مسجد می‌توان توجه نمود؟

۱. نیاز به مشاور امین و خردمند: امام جماعت به منزله‌ی تکیه‌گاهی که در دوراهی‌های زندگی، بدون تنش و تندی، بلکه با عطفیت و مهربانی، قادر به راهنمایی جوانان مسجد است، عملاً نقش مکمل خانواده را برای حمایت از ایشان ایفاء می‌نماید.

۲. ازدواج : همسریابی و گزینش شریک مناسب برای زندگی، دغدغه‌ی جدی برای جوانان مومن و مسجدی و خانواده‌ی ایشان محسوب می‌گردد. امام جماعت و بزرگترهای مسجد، به پشتوانه‌ی محارم خود، با رعایت ظرایف و ملاحظات پیرامونی، نقش بی‌بدیلی در این رابطه می‌توانند ایفا نمایند.

۳. حکمیت در اختلافات خانوادگی : امام جماعت، هم در مصادیق اختلاف با خانواده، پیش از ازدواج و هم در اختلافات میان همسران، پس از ازدواج، فراتر و موثرتر از توان پدران و مادران، قادر به حل و فصل مشکلات خواهد بود.

۴. گوش شنوا : جوانان گاهی نیاز دارند که فرد امین و خردمندی، صرفاً درد دل ایشان را بدون نقد فوری و تلاش برای ارائه‌ی رهنمود، استماع نماید. هرچند که صبوری و گذشت زمان، فرصت مناسب برای کمک فکری را نیز فراهم خواهد نمود.

۵. پشتیبانی درسی و علمی : از قدیم‌الایام، مساجد مرکز مباحثات علمی و مدرس معارف در زمینه‌های متنوع بوده‌اند. با کمی حوصله، می‌توان زمینه‌ی بهره‌مندی جوانان محل از این ظرفیت بالقوه را بالفعل نمود.

۶. **تفریح سالم و بهجت معنوی** : نقش مساجد در غنی‌سازی اوقات فراغت جوانان و نوجوانان، امری مسلم و به‌رسمیت شناخته شده است. لیکن کیفیت و جذابیت خدمات متنوع و متعدد ارائه شده در این زمینه‌ها، می‌طلبد که کارگزاران هر مسجد، با هدف ارتقای کیفی، از تجربیات موفق سایر مساجد بازدید نموده و الگوگیری نمایند.
۷. **الگویابی** : انتخاب جوانان برای گروه مرجع و الگوی خود، می‌تواند تا حدود زیادی مسیر زندگی ایشان در آینده را تعیین و رقم بزند. به فضل الهی بسیاری از ائمه جماعات جوان‌باور و جوان‌یاور، به عنوان الگوی درجه اول با اقبال جوانان روبرو هستند که سرمایه‌ی ارزشمندی تلقی می‌گردد. آسیب رسیدن به این سرمایه، ضربات روحی جبران‌ناپذیری ایجاد می‌کند که از سوی روحانیان به مراقبت جدی نیاز دارد.

➤ موانع ارتباط موثر جوانان با مسجد :

۱. روحیات فردی، خلیات و شخصیت احدی از کارگزاران مسجد که برای جوانان دافعه داشته باشد.
۲. تداخل برنامه‌های فرهنگی و اجرایی تشکل‌ها و گروه‌های فعال در مساجدی که از شورای فرهنگی و مدیریت و اشراف امام جماعت کم‌بهره هستند.
۳. نادیده گرفتن، تحقیر و تخفیف جوانان ، فقط به دلیل جوان بودن از سوی بزرگترهای مسجد.
۴. حضور کم‌رنگ یا عدم حضور جوانان در ترکیب امنا و فعالیت‌های جاری مسجد.
۵. مبدل شدن فاصله‌ی سنی طبیعی جوانان با نسل اول اداره کننده‌ی مسجد، به شکاف و گسست عاطفی.
۶. ایفای نقش منفی توسط خادم محترمی که حضور و فعالیت جوانان در مسجد را موجب افزایش زحمت و دردسر برای خود بداند و هنر استفاده از ظرفیت جوانان برای سبک کردن فشارکاری خود را نداشته باشد.

۱. آنچه در ادامه تقدیم می‌گردد، صرفاً به منزله‌ی پیشنهاد است و تردیدی نیست که ابتکار، تدبیر، تجربه و شناخت دقیق ائمه‌ی محترم جماعات از مختصات ویژه‌ی هر مسجد و در نهایت، تشخیص و مدیریت بزرگواران، فضایی جذاب و به‌یاد ماندنی را در مساجد ایجاد خواهد نمود.
۲. انتخاب اولویت و محور برنامه‌ای سالیانه برای مساجد و همچنین تعیین شعار متناسب، از آن رو صورت می‌پذیرد که موجبات هم‌افزایی و حرکت هماهنگ و فرهنگ‌ساز مساجد را برای جلب توجه نخبگان و گروه‌های مرجع جامعه به موضوعات حساس و کلیدی، فراهم نموده و تغییر رویکرد فعالان خانه‌ی خدا را برای فراهم نمودن اقتضائات جذب مخاطبان جدید به مساجد، موجب گردد و در این رابطه، دهه‌ی تکریم و غبارروبی، بهترین بستر زمانی برای حساس‌سازی افکار عمومی تلقی می‌گردد.
۳. تلاش شده در این شیوه‌نامه، به حداقل‌ها پرداخته شود و حتی المقدور از نگاه ایده‌آل و پیشنهادهای دور از دسترس به مساجد، خودداری گردد.
۴. معاونت فرهنگی - اجتماعی مرکز آمادگی دارد نظرات اصلاحی ائمه‌ی محترم جماعات برای اصلاح و ارتقای این شیوه‌نامه و سوالات بزرگواران را **از هم اکنون تا پایان دهه‌ی تکریم و غبارروبی مساجد**، از طریق تلفن: ۶۶۳۴۶۹۲۴، طی روزهای شنبه تا چهارشنبه از ساعت ۹ لغایت ۱۲ صبح دریافت نموده و پاسخگو باشد.

➤ اهداف برگزاری ویژه برنامه‌های دهه‌ی تکریم و غبارروبی:

۱. ایجاد نشاط معنوی و زمینه‌سازی استقبال شایسته از ماه مبارک رمضان، ماه میهمانی خدا
۲. تبیین و معرفی کارکردها، ویژگی‌ها و جایگاه والای مساجد در جامعه اسلامی
۳. فرهنگ‌سازی، اصلاح نگرش و تقویت مطالبات حقیقی عموم برای حرکت به سوی تحقق آرمان مسجد طراز
۴. تلاش برای معرفی و الگوسازی مساجد نمونه در جهت ارتقای سطح کیفی فعالیت مساجد

۵. قدرشناسی از تلاش‌های خالصانه‌ی ارکان و فعالان خدمتگزار در فضای محیطی و محاطی مسجد
۶. توجه به اهمیت تقویت بنیان خانواده با محوریت مسجد و تقویت پیوند این دو به عنوان دو نهاد موثر در ترویج سبک زندگی اسلامی
۷. به‌رسمیت شناختن اقتضائات حضور کودکان، نوجوانان و جوانان در مسجد، روش‌های جذب و تربیت این گروه‌های سنی و چگونگی ارتباط فعالان مساجد با ایشان، در تعامل با خانواده‌ها
۸. جلب توجه افکار عمومی به احادیث و روایات متعدد در خصوص نظافت، خدمت به مسجد و آبادانی خانه خدا، به منظور الگوسازی و ارتقای جایگاه خادم افتخاری مسجد

➤ رویکردها و سیاست‌ها در ارتباط با دهه‌ی تکریم و غبارروبی:

۱. انتقال دغدغه‌ی گرمی‌داشت مساجد و فرهنگ‌سازی پیرامون دهه‌ی تکریم، از دستگاه‌ها و نهادها، به فضای متنی مساجد و مردمی شدن این مناسبت در قالب برنامه‌های موثر و هماهنگ
۲. تقویت انس و الفت امام‌جماعت به عنوان مدیر مسجد با هیأت امناء، اعضای پایگاه بسیج، کانون‌های فرهنگی - هنری و سایر ارکان و فعالان مسجد به عنوان برادران و خواهران دینی و خادمان خانه خدا
۳. نمایش اتحاد و انسجام یاوران نظام مقدس جمهوری اسلامی در اصلی‌ترین پایگاه دفاع از ارزش‌ها
۴. تمرین فعالیت‌های فرهنگی جمعی در مسجد و صرف‌نظر کردن از آرم‌ها، اصل قرار گرفتن آرم‌ها و رنگ باختن عناوین متنوع ذیل پرچم "شورای فرهنگی مسجد" که آیین‌نامه‌ی پیشنهادی برای تشکیل شورای فرهنگی مسجد، قبلاً تقدیم شده است.
۵. جلب نظر نمازگزاران و فرهنگ‌سازی در میان عموم مردم محله و همسایگان بیت‌الله در خصوص بازشناسی نقش و کارکرد مساجد
۶. مشارکت در امر نظافت و زیباسازی مسجد از طرف امام‌جماعت محترم و بزرگان مسجد به قصد الگوسازی برای مردم، جوانان و سایر نمازگزاران، با عنایت به احادیث و روایات

- متعددی که در این ارتباط وجود دارد و زمینه‌سازی برای ارتقای جایگاه "خدمت افتخاری" به مساجد، نزد افکار عمومی
۷. جلب توجه و جذب اهالی محل به سمت مسجد از طریق مراجعه و مواجهه چهره‌به‌چهره و بذل محبت به همسایگان در خارج از محیط مسجد
۸. اصلاح روش‌های مرسوم از سوی برخی فعالان مساجد، که در تعامل با اهل محل، دافعه ایجاد می‌کند و ایجاد تحرک و نشاط برای جذب یاران جدید برای بیت الله .
۹. یادآوری و بازآموزی آیات و روایات مرتبط با عمران و آبادانی مادی و معنوی مسجد به مردم و نمازگزاران و نیز فضا سازی و تبلیغات محیطی در محلات، به‌عنوان امری ضروری که مورد بی‌توجهی قرار گرفته و به‌تدریج در انزهان عمومی، علی‌الخصوص نسل جدید، کمرنگ شده است.
۱۰. انتقال مطالبات و منویات امام راحل عظیم الشان(ره) و رهبر فرزانه‌ی انقلاب(دامت برکاته)، درخصوص کارکردهای مسجد طراز اسلامی به عموم نمازگزاران و فعالان خانه‌ی خدا.

➤ **عناوین روزهای دهه‌ی تکریم و غبارروبی مساجد در سال ۱۳۹۴:**

روز اول	دوشنبه	۲۰ شعبان	۱۸ خرداد	مسجد، پایگاه تبلیغ معارف قرآن و اهل بیت(علیهم السلام)
روز دوم	سه‌شنبه	۲۱ شعبان	۱۹ خرداد	مسجد، زمینه‌ساز همدلی و هم‌زبانی دولت و مردم
روز سوم	چهارشنبه	۲۲ شعبان	۲۰ خرداد	مسجد، مرکز رشد فضایل اخلاقی و ترویج سبک زندگی اسلامی
روز چهارم	پنج‌شنبه	۲۳ شعبان	۲۱ خرداد	مسجد، مأمن کودکان، نوجوانان و جوانان
روز پنجم	جمعه	۲۴ شعبان	۲۲ خرداد	مسجد، میعادگاه منتظران جوان و انقلابی
روز ششم	شنبه	۲۵ شعبان	۲۳ خرداد	مسجد، مروج امر به معروف و نهی از منکر
روز هفتم	یک‌شنبه	۲۶ شعبان	۲۴ خرداد	مسجد، محور وحدت در جهان اسلام
روز هشتم	دوشنبه	۲۷ شعبان	۲۵ خرداد	مسجد، کانون حیات طیبه‌ی خانواده
روز نهم	سه‌شنبه	۲۸ شعبان	۲۶ خرداد	مسجد، بستر نشر فرهنگ ایثار و شهادت
روز دهم	چهارشنبه	۲۹ شعبان	۲۷ خرداد	مسجد، جلوه‌گاه اراده‌ی مردم در عمران خانه‌ی خدا

- ۱- ترویج شعار راهبردی: "آینده را از مسجد بسازیم" و ترویج شعار سال: "آینده را با جوانانمان از مسجد بسازیم" به اشکال مختلف، علی‌الخصوص با تکرار از زبان گروه‌های مرجع مدنظر قرار خواهد گرفت.
- ۲- هماهنگی لازم با صدا و سیما و سایر رسانه‌ها و همچنین تدابیر لازم برای پوشش تبلیغات محیطی در حد توان و مقدرات به عمل خواهد آمد.
- ۳- ستاد خبری دهه تکریم و غبارروبی مساجد، از ابتدای خردادماه ۹۴، آمادگی دارد در صورت کسب اطلاع از برنامه‌های الگوساز مساجد به این مناسبت، از طریق سامانه‌ی پیامکی روابط عمومی مرکز، با شماره‌ی ۳۰۰۰۸۱۴۰، و یا شماره تلفن اعلامی معاونت فرهنگی - اجتماعی، نسبت به پوشش خبری و تهیه گزارش اقدام نماید. همچنین این آمادگی وجود دارد که از طریق پایگاه اطلاع‌رسانی محراب به نشانی: www.Masjed.ir، گزارش‌های متنی و تصویری مساجد به صورت اینترنتی دریافت گردد.
- ۴- خبرنگاران ستاد خبری دهه‌ی تکریم، ضمن برقراری تماس تلفنی با ائمه‌ی محترم جماعات، در ارتباط با مضامین و عناوین دهه‌ی تکریم، ویژگی‌های مسجد طراز اسلامی و تجربیات قابل انتشار بزرگواران برای تعامل با خانواده‌ها، کودکان، نوجوانان و جوانان، جهت استفاده‌ی سایر مساجد، به مصاحبه خواهند پرداخت. همکاری اعزه، موجبات دلگرمی فعالان ستاد را فراهم خواهد ساخت.
- ۵- پایگاه اطلاع‌رسانی "محراب"، به‌عنوان مرجع محتوایی در موضوع "مسجد"، از دهم خردادماه، علاوه بر تقدیم مقالات مرتبط، به تأمین محتوای پیشنهادی برای سخنرانی ائمه‌ی محترم جماعات در مساجد (به صورت فیش سخنرانی) همت خواهد گماشت.
- ۶- در همین سایت، پوستر طراحی شده به‌این منظور، که به صورت بزر در ابعاد ۹۰ سانتیمتر در دو متر، قابل چاپ است، در قالب فایل لایه‌باز و قابل دانلود (جهت تکثیر و استفاده‌های داخلی و پیرامونی مسجد) ارائه شده است.
- ۷- ائمه‌ی محترم جماعات و سایر فعالان مسجدی می‌توانند نکات و مطالب مرتبط خود را از همین طریق به صورت الکترونیکی به مرکز ارسال و در بخش اتاق فکر مجازی که در سایت مذکور پیش‌بینی شده است، نقش‌آفرینی نمایند.

اقدامات عمومی پیشنهادی و قابل انجام در سطح مساجد:

۱. فعال‌سازی یا تشکیل شورای فرهنگی مسجد به این مناسبت، با مدیریت و نظارت امام جماعت محترم و میدان‌گشایی برای کار گروهی فعالان و ارکان موثر مسجد
۲. سخنرانی هرشب ائمه‌ی محترم جماعات، یا دعوت از سخنرانان مسلط، به تناسب عناوین دهه‌ی تکریم، که محتوای پیشنهادی آن، از طریق درگاه الکترونیکی مرکز در دسترس قرار خواهد گرفت.
۳. قرار دادن پایه و بنر دهه‌ی تکریم و غبارروبی مساجد در شبستان برادران و خواهران، حتی‌المقدور در مقابل در ورودی یا در کنار محراب مسجد و نصب بنر بیرون از ساختمان، در معرض دید اهالی محل و همسایگان مسجد (لازم به توضیح است که این اقدام از اول خردادماه، در نواحی مربوطه آماده تحویل می‌باشد و مازاد بر آن، هر مسجدی می‌تواند با دریافت فایل طرح آماده شده، متناسب با نیاز خود، اقدام به تکثیر و چاپ نماید)
۴. نصب آیات و احادیث مرتبط با فضایل حضور در مسجد و خدمت به مسجد در معرض دید نمازگزاران و اهالی محل (به عنوان نمونه می‌توان از ویتترین واحدهای تجاری علاقمند، برای جلب توجه همسایگان مسجد استفاده نمود)
۵. آذین‌بندی و چراغانی سر در مساجد و فضاسازی داخلی (پیشنهاد می‌شود این اقدام، برای استقبال از ماه مبارک رمضان، از ۲۵ شعبان آغاز گردد)
۶. برگزاری مسابقات مختلف فرهنگی با موضوع اهمیت و جایگاه حضور جوانان در مسجد طراز اسلامی
۷. قرائت و توجه به مفاهیم پیام رهبر فرزانه انقلاب (دامت برکاته) به اجلاس اقامه نماز بیرجند، در جمع نمازگزاران، به عنوان منشور مطالبات معظم له در خصوص مسجد
۸. اعلام فراخوان در مسجد و محیط پیرامونی برای جلب مشارکت مردمی در امر غبارروبی و زیباسازی بیت الله و ایجاد امکان نقش‌آفرینی برای تعداد بیشتری از علاقمندان و اقشار مختلف مردم.
۹. مطالبه و استفاده از توان و ظرفیت شهرداری‌ها برای شستشوی فرش‌ها، نظافت عمومی و تعمیرات مورد نیاز مسجد، به‌خصوص ارتقای وضعیت و کیفیت سرویس‌های بهداشتی
۱۰. بررسی دقیق وضعیت ایمنی مسجد با دعوت از کارشناسان مطلع آتش‌نشانی

۱۱. استفاده از ظرفیت ادارات بهداشت مناطق برای بازدید از مسجد و اهتمام در امر رفع اشکالات و ایرادات احتمالی کارشناسان اعزامی
۱۲. استفاده از ظرفیت و توان آموزش و پرورش مناطق و شهرستان‌ها، شورای شهر و روستا، سایر ادارات و نهادهای مربوطه برای حمایت از برنامه‌های فرهنگی مشترک با مسجد در این ایام
۱۳. برگزاری مسابقه کتاب‌خوانی و معرفی منبع با موضوعات مرتبط هر یک از عناوین روزها، متناسب با گروه‌های سنی مخاطبان، در روزهای اول، سوم، پنجم، ششم و نهم.
۱۴. برگزاری نشست‌های جذاب تبلیغی با حضور طلاب خارجی مقیم ایران و مستبصرین (مسیحیان مسلمان شده)
۱۵. پخش کلیپ‌های جذاب و اینفوگرافی‌های تولید شده در سایت رهبر فرزانه‌ی انقلاب (دامت برکاته) برای استفاده‌ی نمازگزاران در زمان مناسب، به صورت برنامه‌ی هفتگی، همراه با جلسه بررسی و تحلیل پیرامونی
۱۶. برپایی نمایشگاه، اعم از نمایشگاه کتاب و محصولات فرهنگی امین، متناسب با گروه‌های سنی مخاطب، جهت استفاده خانواده‌ها
۱۷. پیشنهاد می‌شود فعالان مسجد با مراجعه به همسایگان مسجد، در مورد دیدگاه ایشان نسبت به فعالیت‌های مسجد و مزاحمت‌های احتمالی با دقت و تواضع پرس و جو کنند و اگر تذکرات قابل رسیدگی و مشکلات قابل رفعی وجود دارد، نسبت به تأمین خواسته‌های به حق، اقدام نموده و اهتمام مسجد به رعایت حقوق همسایگان را در این دهه به صورت نمادین نشان دهند.
۱۸. مناسب‌سازی مسیر تردد به مساجد برای حضور جانبازان، معلولین و سالمندان، ضمن احترام به ایشان، شرایط حضور آسان‌تر این عزیزان را در خانه خدا فراهم خواهد نمود.
۱۹. در مساجدی که بانوان در طبقه فوقانی به اقامه‌ی نماز می‌پردازند، امکان نصب آسانسوری ساده و در عین حال ایمن برای استفاده‌ی زنان باردار و سالخورده، با جلب مشارکت خیرین، قابل بررسی است.
۲۰. فراهم آوردن امکان رویت سخنران، با حفظ حدود شرعی برای بانوان و یا استفاده از دوربین مداربسته، تکریم ایشان را در پی داشته و شرایط بهره‌برداری بیشتر از مباحث مطروحه و منبر را ایجاد خواهد نمود.

۲۱. بازدید امام جماعت محترم و اعضای شورای فرهنگی مسجد از مساجد مجاور و مساجد موفق با هدف آشنایی با برنامه‌ها و تجربیات موفق ایشان در حوزه فعالیت‌های فرهنگی - اجتماعی

۲۲. هماهنگی با یک مشاور حقوقی امین برای حضور در مسجد و ارائه خدمات مشاوره‌ای رایگان به نمازگزاران و تبیین دانستنی‌های حقوقی که در زندگی روزمره مورد نیاز مردم است.

۲۳. هماهنگی با پزشکان متخصص، بهداشت تغذیه، طب سنتی (مورد تایید مراجع ذیصلاح) و متخصصین ورزشی، برای حضور در مسجد و ارائه توصیه‌های عمومی پزشکی و سلامتی به نمازگزاران با اولویت موضوعات پیشگیرانه مثل دیابت، چاقی، سرطان، بیماری‌های قلبی، بیماری‌های تنفسی، آلرژی و تغذیه سالم.

۲۴. دعوت از کارشناسان زلزله برای آموزش نمازگزاران و آماده کردن ایشان برای وقوع حوادث احتمالی

۲۵. دعوت از کارشناسان آتش‌نشانی برای آموزش نکات ایمنی به نمازگزاران

۲۶. دعوت از کارشناسان انتظامی برای ارائه توصیه‌های امنیتی و اقدامات پیشگیرانه خانواده‌ها در زمینه آسیب‌های اجتماعی و موارد مرتبط

۲۷. اجرای طرح نمادین "برکت مسجد"، با هدف جلب نظر اهالی محل به این موضوع کلیدی که هرچه داریم از مسجد داریم و برکت در زندگی را به واسطه زندگی مسجدی باید طلب کرد. در این طرح با مشارکت خیرین، هزینه پخت یک دور پخت نانوايي محله از طرف مسجد پرداخت می‌گردد و به مردم اعلام می‌شود که مردم میهمان مسجد هستند.

۲۸. اجرای طرح خدمت یک‌روزه جهادی کودکان، نوجوانان و جوانان داوطلب محله و مسجد برای انجام کارهای روزمره و برآوردن احتیاجات سالخوردگان محل (خرید نان و نظافت و ...) به صورت نمادین، با کارت شناسایی مهور به مهر مسجد

۲۹. با توجه به اینکه شکایت‌های همسایگان مسجد در خصوص چگونگی پخش اذان از بلنگوی مسجد شیوع دارد و دلایل آن متنوع است پیشنهاد می‌شود در این فرصت زمانی، متناسب با وضعیت و نیاز مسجد به موارد زیر توجه شود:

الف) پخش صدای ملکوتی اذان از مساجد در هر سه وعده، با صدای خوش، حتی‌المقدور به‌وسیله موزن مسلط و توانمند، یکی از حقوق و مطالبات مومنین از فعالان مساجد است و

محروم ماندن همسایگان از پخش اذان، اتفاق دور از انتظاری است که متأسفانه (البته به ندرت) در برخی مساجد مشاهده می‌شود.

ب) پخش اذان با درجه‌ی صدای متناسب (نه بلند که موجب آزار همسایگان شود و نه ضعیف که شنیده نشود)، بدون مناجات و مقدمه و موخره با دستگاه پخش‌کننده‌ای که پارازیت(نویز) ایجاد نمی‌کند، سلیقه و دقت امام جماعت و سایر فعالان مسجد را نشان می‌دهد.

ج) آنچه که در مورد اذان صبح توصیه شده است، شدت صدای پایین‌تر نسبت به دو وعده‌ی دیگر اذان می‌باشد و انتخاب لحن ملایم‌تر (که از قاریان مختلف متناسب با اذان صبح در دسترس است) به علت این‌که صرف‌نظر کردن از پخش این وعده‌ی اذان، با ملاحظات فوق‌الذکر صحیح نیست، ضمن اینکه رعایت همسایگان که در حال استراحت هستند باید مورد توجه قرار گیرد.

د) گاهی مشاهده می‌گردد که برخی مساجد، علاوه بر پخش اذان، صوت مکبر و قرائت نماز را هم از بلندگوی بیرونی پخش می‌کنند که این امر مورد تأیید نیست.

➤ برنامه‌های اختصاصی پیشنهادی، به تفکیک هر روز از دهه تکریم :

روز اول : مسجد، پایگاه تبلیغ معارف قرآن و اهل بیت(علیهم السلام)

۱. تشکیل شورای فرهنگی مسجد با حضور نخبگان قرآنی، با هدف طراحی برنامه‌های قرآنی مستمر، به‌ویژه تفسیر و تلاوت، با عنایت به تأکید ویژه‌ی اهل بیت (علیهم‌السلام) بر کارکرد ویژه‌ی قرآنی مساجد. (انَّمَا نُصِبَتِ الْمَسَاجِدُ لِلْقُرْآنِ)
۲. برگزاری کرسی تلاوت در سطح مطلوب، با دعوت از قاریان برجسته
۳. تعیین و اعلام روزهای ثابت برنامه تفسیر قرآن، شرح نهج‌البلاغه و شرح صحیفه سجادیه در مساجدی که به صورت منظم از این سه‌گانه‌ی نورانی بهره‌مند نبوده‌اند.
۴. نصب صندوق جمع‌آوری سوالات شرعی نمازگزاران، جهت سنجش نیاز و علاقه‌ی ایشان به بیان احکام و پاسخ به شبهات از سوی امام جماعت معزز (شرایط سنی کودکان و نوجوانان حاضر در مسجد در بیان مسئله مورد توجه قرار خواهد گرفت)

۵. تشویق کودکان، نوجوانان و جوانان حافظ (دختر و پسر) و قاری قرآن، با فراخوان قبلی و با مشارکت خانواده‌ها

۶. اعلام برنامه‌ی زمان‌بندی جلسات آموزشی مسجد برای حفظ و صحیح خوانی قرآن کریم، به تفکیک گروه‌های سنی و جنسی در طول تعطیلات تابستان

روز دوم: مسجد، زمینه‌ساز همدلی و هم‌زبانی دولت و ملت

۱. تبیین ابعاد مختلف شعار سال ۹۴، از سوی امام جماعت محترم و بیان نقش مسجد در دستیابی به اهداف مدنظر رهبر فرزانه‌ی انقلاب (دامت برکاته)
۲. برنامه‌ریزی مناسب برای برگزاری جلسات مشورتی در ارتباط با مسائل و مشکلات مسجد، میان کارگزاران مسجد و نمازگزاران در طول سال، با هدف الگوسازی ایجاد فضای همدلی و هم‌زبانی
۳. ایجاد فضای تعاملی و صمیمانه جهت بیان نظرات نمازگزاران پیرامون مسائل مختلف مسجد
۴. زمینه‌سازی جهت حضور مسئولین محلی و مدیران دستگاه‌ها از سطوح منطقه‌ای و شهرستانی، تا استانی و ملی برای استماع مستقیم مشکلات مردم و پاسخگویی
۵. معرفی دستاوردها و موفقیت‌های دولت و نظام و همچنین قدردانی از مسئولین موفق در سطح منطقه و شهرستان

روز سوم: مسجد، مرکز رشد فضایل اخلاقی و ترویج سبک زندگی اسلامی

۱. برپایی کارگروه‌هایی با حضور جوانان نمازگزار، پیرامون سبک زندگی اسلامی و چگونگی تطبیق شئون زندگی شخصی و اجتماعی با توصیه‌ها و احکام شرع مقدس
۲. در راستای ترویج فرهنگ قدرشناسی، تقدیر و تجلیل مردمی با محوریت پایگاه بسیج یا کانون فرهنگی، از امام جماعت مسجد و حضور جمعی در خانه عالم، شایسته است، که به این منظور با مرکزیت تشکل‌های فوق‌الذکر هماهنگی لازم به‌عمل خواهد آمد. این بند جهت اطلاع امام جماعت محترم ذکر شده است)
۳. تقدیر امام جماعت محترم از فعالان مسجد در حضور نمازگزاران، مثل تشکل‌های مسجدی (بسیج و کانون فرهنگی)، انماء، شورای فرهنگی، خادم و ... حتی اگر در حد

تقدیم دستخط امام مسجد روی یک لوح ساده باشد، آثار و برکات زیادی به همراه خواهد داشت.

۴. عیادت اعضای شورای فرهنگی مسجد از حداقل یک همسایه بیمار مسجد و هدیه یک شاخه گل و شیرینی با هدف احیای سنت‌های دینی و یادآوری نقش مساجد به عنوان محور فرهنگی محلات

۵. تلاش نمادین و فرهنگ‌ساز بزرگترهای مسجد برای رفع اختلاف چند تن از مومنین در محله (در صورتی که موارد بارزی وجود داشته باشد)

۶. تجلیل از پیشکسوتان مسجد که در مقطعی از زمان، در ارتباط با مسجد زحماتی بر عهده داشته‌اند، می‌تواند مناسب باشد.

۷. هماهنگی با مساجد مجاور، برای اجرای یک برنامه مشترک فرهنگی - اجتماعی، در زمان یا مکان واحد به مناسبت دهه تکریم

۸. در مساجدی که رویه نداشته‌اند، آغاز بیان احادیث و روایات اخلاقی که در اصلاح فرهنگ عمومی و سبک زندگی مردم نقش داشته باشد یا بیان جلوه‌های اخلاقی زندگی بزرگان و علما که به این منظور از منابع مختلف و متنوع می‌توان استفاده نمود. (مثل مفاتیح الحیاة)

۹. برگزاری نمایشگاه کتاب، همراه با عرضه‌ی محصولات جهت ترویج سبک زندگی اسلامی

۱۰. برپایی مجلس یادبود و اهدای فاتحه برای مرحومین و فوت شدگان محله و مسجد با قرائت فهرست نام ایشان و دعوت از خانواده‌های ایشان برای شرکت در این مجلس مشترک

۱۱. آغاز رویه اقامه یک سال نماز قضا، از سوی نمازگزاران برای هر تازه درگذشته‌ای، به این شکل که یک سال نماز را میان داوطلبان تقسیم می‌کنند و به نیابت اقامه می‌نمایند و مشارکت کنندگان در این طرح، توقع می‌کنند که پس از فوت، خودشان نیز مشمول این عنایت قرار گیرند.

۱۲. اجرای طرح همسایگان خدا، ویژه‌ی همسایگان مسجد (بر مبنای روایت ۴۰ خانه از هر طرف همسایه مسجد است)، برای احصای حقوق همسایگان بر مسجد و ادای حق ایشان توسط فعالان مسجد

روز چهارم : مسجد، مأمن کودکان، نوجوانان و جوانان

۱. اعلام و افتتاحیه برنامه‌های پایگاه‌های تابستانی و سایر برنامه‌های اوقات فراغتی مسجد در جمع نمازگزاران و خانواده‌ها.
۲. دعوت از یک استاد علوم تربیتی و مشاوره (با رویکرد دینی) برای برگزاری کارگاه آموزشی با موضوع تربیت کودکان و نوجوانان
۳. دعوت از مشاوران تحصیلی صاحب‌نظر برای ارائه‌ی مشاوره تحصیلی به دانش‌آموزان، دانشجویان و اولیای ایشان در فضای مسجد
۴. همکاری با مدارس و فراخوان در سطح محل برای شناسایی دانش‌آموزان ممتاز (به سلیقه‌ی شورای فرهنگی از نظر چگونگی اجرا) و تقدیر از چند نفر ایشان در مسجد به قید قرعه و نصب اسامی سایرین در تابلوی اعلانات مسجد می‌تواند مورد توجه قرار گیرد. در چنین مواردی اهدای تقدیرنامه با امضای امام جماعت و مهر مسجد به ضمیمه‌ی یک شاخه گل، به نسبت صرف حداقل هزینه ریالی، تأثیر زیادی خواهد داشت. هرچند که در صورت اطلاع‌رسانی صحیح، می‌توان شاهد مشارکت و استقبال خانواده‌ها در این اقدام بود.
۵. تجلیل از کودکان و نوجوانان موزن و مکبر مسجد و همچنین تقدیر از جوانان فعال مسجدی که در حوزه‌های مختلف کمک موثر و مشارکت قابل توجه دارند.
۶. راه‌اندازی قفسه‌ی کتاب‌های ویژه‌ی گروه سنی کودک و نوجوان با مشارکت خانواده‌ها در گوشه‌ای از شبستان مسجد موجب خواهد شد در هنگام برگزاری نماز جماعت یا سایر برنامه‌های عبادی مسجد، کودکان، امکان مطالعه و سرگرمی داشته باشند و علاوه بر الگوبرداری رفتاری از نماز و عبادات اهل مسجد، خاطره خوبی را از این چنین حضورهایی با همراهی خانواده، در ذهن خود ثبت نمایند.
۷. راه‌اندازی اتاق بازی کودکان در مسجد، می‌تواند با سرپرستی یکی از مادران آموزش‌دیده یا یک مربی کودک به هنگام اقامه نماز جماعت مسجد، موجبات سرگرمی کودکان و آسایش خانواده‌ها را فراهم نماید.
۸. در صورتی که در هیأت امنای مسجد، نماینده‌ای از جوانان وجود ندارد، می‌توان با هماهنگی سایر اعضاء، زمینه‌ی حضور افتخاری یکی از جوانان را به انتخاب خودشان و با اشراف امام جماعت محترم فراهم نمود.

۹. سرکشی و حضور امام جماعت و اعضای هیأت امنای در محل پایگاه بسیج و کانون فرهنگی - هنری و آشنایی با دیدگاه این عزیزان، می‌تواند موجبات تألیف قلوب مومنین و جوانان با کارگزاران مسجد را فراهم آورد.

۱۰. برنامه‌ریزی جلسات دعا و مناجات هفتگی، مختص نوجوانان و جوانان محل

۱۱. فراخوان و اعلام محلی برای شناسایی جوانان نخبه‌ی محل در رشته‌ها و زمینه‌های مختلف و تقدیر از ایشان در قالب جشنواره‌ی مسجدی

۱۲. راه‌اندازی مسابقات ورزشی ویژه‌ی جوانان، در قالب لیگ محله‌ای میان مساجد مجاور

روز پنجم : مسجد، میعادگاه منتظران انقلابی

۱. دعوت از اساتید ممتاز در حوزه مهدویت برای تبیین و پاسخگویی به شبهات رایج
۲. اعلام برنامه‌ی هفتگی قرائت زیارت آل یاسین در مسجد
۳. اعلام برنامه‌ی هفتگی قرائت دعای ندبه
۴. استفاده از ظرفیت مسابقات کتابخوانی برای انس بیشتر نوجوانان و جوانان با موضوع انتظار و مهدویت
۵. تبیین ویژگی‌های دعای فرج و دعای سلامتی امام زمان(عج) و تلاش برای مرتفع شدن اشتباه رایج در این خصوص

روز ششم : مسجد مروج امر به معروف و نهی از منکر

۱. تبیین جایگاه امر به معروف و نهی از منکر در اسلام و دلایل تأکید بر حفظ و احیای فریضتین
۲. آموزش روش‌های صحیح امر به معروف و نهی از منکر و بیان مراتب آن در موقعیت‌های زمانی و مکانی مختلف
۳. تبلیغ و ترویج فریضتین میان نوجوانان و جوانان، با هدف آشنایی و انس ایشان با این تکلیف الهی
۴. بیان زندگی‌نامه و خاطرات شهدای امر به معروف و نهی از منکر
۵. تحلیل نهضت کربلا و حرکت امام حسین (علیه‌السلام)، از منظر اقدام برای امر به معروف و نهی از منکر

۶. بیان احادیث و آیات پیرامون امر به معروف و نهی از منکر، همراه با طراحی و نصب آنها در فضای محیطی مسجد
۷. حمایت معنوی از گروه‌های آموزش‌دیده و مجرب پایگاه‌های مقاومت بسیج در امر تذکر لسانی در سطح محل

روز هفتم : مسجد، محور وحدت در جهان اسلام

۱. بازخوانی فرمایشات رهبر فرزانه‌ی انقلاب (دامت برکاته)، در خصوص وحدت شیعه و سنی و تذکرات ایشان در مورد خودداری از اقدامات تقرّفه‌افکن که می‌تواند مورد سوءاستفاده‌ی معاندان قرار گیرد.
۲. اطلاع‌رسانی در مورد وضعیت شیعیان در جهان اسلام و آسیب‌هایی که بر اثر تحریکات و اقدامات متعصبانه و ناآگاهانه، متوجه ایشان می‌گردد.
۳. تبیین جایگاه مسجد در صیانت از سرمایه‌ی وحدت در میان مسلمین جهان
۴. تحلیل ابعاد پیچیده‌ی توطئه دشمنان در حمایت و پشتیبانی از جریان‌های تکفیری

روز هشتم : مسجد، کانون حیات طیبه‌ی خانواده

۱. مراجعه‌ی شورای فرهنگی مسجد با همراهی بزرگترها و امام جماعت محترم مسجد به منزل حداقل یک زوج جوان و غیر مسجدی (در فرآیند جذب)، تقدیم یک شاخه گل و شیرینی، حتی‌المقدور همراه با یک بسته‌ی آموزشی، اعم از کتاب یا لوح فشرده با موضوعات تحکیم بنیان خانواده یا تربیت فرزند و دعای خیر برای عاقبت به‌خیری و خوشبختی ایشان، می‌تواند در سطح محله جریان‌سازی نماید.
۲. دعوت از یک مشاور خانواده که توانمند بوده و رویکرد دینی داشته باشد، برای سخنرانی یا ارائه‌ی مشاوره‌ی رایگان به خانواده‌ها می‌تواند مفید باشد.
۳. جشن مولید محله که در آن، به‌صورت جمعی برای نوزادان کمتر از شش ماه (حتی‌المقدور با حضور خانواده‌ی نوزادان در مراسم)، با قرائت فهرست نام ایشان، برای سلامتی و عاقبت به‌خیری سربازان آینده‌ی امام زمان (عجل الله تعالی فرجه الشریف) دعاخوانده می‌شود.

۴. فراخواندن اهل مسجد، به‌ویژه کودکان، نوجوانان و جوانان، به دست‌بوسی مادر بزرگ‌ها و پدر بزرگ‌ها
۵. اهتمام فعالان مسجد بر امر بررسی وضعیت جایگاه استقرار بانوان در شبستان مسجد، رفع مشکلات احتمالی و فراهم کردن تسهیلات لازم برای نظم ظاهری، زیبایی و نظافت بخش بانوان و ایجاد شرایط حضور کریمانه بانوان در مسجد
۶. برگزاری اردوهای خانوادگی با تأمین هزینه از سوی ثبت‌نام‌کنندگان، به مقصد اماکن مذهبی یا تفریحی، با حفظ حریم و شئونات

روز نهم: مسجد، بستر نشر فرهنگ ایثار و شهادت

۱. حضور جمعی نمازگزاران مسجد در گلزار شهدا
۲. معرفی شهدای شاخص محل که تربیت شده‌ی مسجد محسوب شده و نمادی از اثرپذیری تربیت حماسی در محیط مسجد تلقی می‌گردند، همراه با تجلیل از خانواده‌ی مکرم و بیان خاطرات ایشان در جمع نمازگزاران.
۳. سرکشی به خانواده‌ی معظم شهدا، جانبازان و ایثارگران همسایه مسجد، با همراهی جوانان معزز و امام جماعت محترم.
۴. اجرای طرح جزءخوانی و ختم قرآن به نیابت از شهدا و امام راحل عظیم الشان(ره) جهت افزودن به معنویت و نورانیت برنامه‌ها.
۵. دعوت از رزمندگان و ایثارگران توانمند در بیان خاطرات و برگزاری برنامه‌ی شبی با خاطرات
۶. در صورت برخورداری مسجد از گروه سرود یا گروه نمایش نوجوانان و جوانان، اجرای سرودهای انقلابی و حماسی(نه موسیقی که ممکن است محل اشکال باشد) یا اجرای نمایش با مضامین دفاع مقدسی، شب به یادماندنی‌ای را برای بچه‌های مسجد و خانواده‌ی ایشان رقم خواهد زد.
۷. معرفی بهترین و آخرین انتشارات حوزه‌ی دفاع مقدس، به مومنین و یا فراهم آوردن امکان خرید آثار منتخب دفاع مقدسی به صورت موقت در مسجد.
۸. برگزاری مسابقه‌ی دل‌نوشته‌های کودکان، نوجوانان و جوانان برای شهدا، شامل متون ادبی یا شعر
۹. برگزاری مسابقه‌ی نقاشی با موضوع دفاع مقدس برای کودکان و نوجوانان

۱۰. تبیین نقش مساجد در پشتیبانی و اعزام نیرو در جریان دفاع مقدس
۱۱. اهدای هدیه به کودکان، نوجوانان و جوانانی که پدر جانباخته دارند.
۱۲. برگزاری یادواره‌ی شهدای محل در صورت امکان با محوریت پایگاه بسیج مسجد

روز دهم: مسجد، جلوه گاه اراده‌ی مردم در عمران خانه‌ی خدا

۱. غبارروبی و نظافت کلی مسجد با اعلام عمومی در محل و با مشارکت اقشار مختلف مردم برای تقبل سهم در امر رفع نواقص ظاهری ساختمان
۲. تعیین سهم ویژه برای کودکان، نوجوانان و جوانان برای مشارکت در امر نظافت مسجد
۳. اهدای گل به نمازگزاران یا پخش شیرینی و شکلات به وسیله کودکان و نوجوانان در وعده نماز مغرب و عشاء مسجد
۴. معرفی بخش ویژه‌ی خیرین مسجدها از سایت www.masjed.ir به نمازگزاران، که با همکاری مجمع خیرین مسجد ساز، امکان جذب کمک‌های مردمی را به صورت اینترنتی و با نمادسازی نیازهای عمرانی مساجد فراهم آورده است.
۵. معرفی یک پروژه‌ی عمرانی، زیباسازی، بازسازی، تعمیر یا مقاوم سازی در فضای عمومی مسجد به مردم، با همفکری هیأت امناء، به منظور یادآوری مبانی دینی و اجر معنوی مشارکت در عمران مسجد و انگیزه‌سازی در جلب مشارکت مردم و یادآوری قدرت جمعی اهل محل در عمران خانه‌ی خدا، با در نظر داشتن اهمیت اطلاع‌رسانی مستمر برآورد مالی پروژه، میزان جذب کمک‌های مردمی، پیشرفت پروژه و کمبودهای احتمالی. به عنوان نمونه، می‌توان اهدای ملزومات مورد نیاز مسجد یا بازسازی سرویس بهداشتی یا تجهیز کتابخانه یا تقویت فضای سبز و مواردی از این قبیل را هدفگذاری نمود تا برای مردم دست‌یافتنی و نشاط‌بخش باشد.
۶. برگزاری یک نوبت اردوی جهادی با حضور جوانان محل، به منظور مشارکت در اجرای یک پروژه‌ی عمرانی برای مسجد (به‌ویژه در مساجد روستایی)
۷. برپایی نمایشگاه تصویری از مراحل احداث مسجد محل با عنوان پیشنهادی: "خشت اول"
۸. همچنین در این روز می‌توان از حداقل یک نفر از خیرین پیشکسوت و حامیان مالی مسجد در جمع نمازگزاران تقدیر و تجلیل کرد.

۹. ارائه‌ی گزارش مالی یک ساله‌ی مسجد به مردم، در این مناسبت، می‌تواند موجبات دلگرمی ایشان را برای مشارکت مالی فراهم آورد و در عین حال، نمازگزاران را با نیازمندی‌های مسجد آشنا نماید.

۱۰. پیشنهاد می‌شود در این روز، مساجدی که از شماره حساب رسمی به نام مسجد برخوردار نیستند، برای افتتاح حساب رسمی اقدام نموده و در صورتی که به هر دلیلی با مانعی در شعب بانک مواجه شدند، نسبت به افتتاح حساب با امضای ثابت امام جماعت و امضای متغیر دونفر از هیات امنا که به آسانی قابل انجام است، مبادرت نموده و سپس شماره حساب را برای جمع‌آوری کمک‌های مردمی اعلام نمایند.

➤ اقدامات حمایتی برای مساجد برگزار کننده‌ی برنامه‌های دهه‌ی تکریم:

۱- ارقام تبلیغاتی مساجد، اعم از پایه استند و بنر به صورت متمرکز تهیه و از طریق نواحی تقدیم خواهد شد.

۲- کمک هزینه‌ی مساجدی که در برگزاری برنامه‌های دهه تکریم سال گذشته موفق عمل کرده‌اند و نیاز به حمایت مالی داشته‌اند، و بالاخره از شماره حساب غیر شخصی، مختص به مسجد برخوردار بوده‌اند، پس از معرفی نواحی، در پایان فروردین ماه سال جاری (۵۰ روز پیش از آغاز دهه تکریم) به حساب ایشان واریز شده است و به فضل الهی در سال آینده نیز ادامه خواهد داشت. لازم به ذکر است که در سال ۹۳، ۸۴۰ مسجد با اختصاص اعتباری بالغ بر ۲۱ میلیارد ریال برای برنامه‌های دهه تکریم از سوی مرکز حمایت شدند و در سال ۹۴ نیز، ۱۱۲۸ مسجد استان با اختصاص اعتباری بالغ بر ۳۱ میلیارد ریال کمک مالی دریافت نموده‌اند.

۳- ائمه‌ی جماعات موفق‌تر هر ناحیه در طول برگزاری برنامه‌های دهه تکریم، با تشخیص و معرفی مدیران نواحی، شناسایی شده و آن گروه از اعزه که در ارتباط با پیوند خانواده و مسجد و همچنین جذب کودکان، نوجوانان و جوانان، برنامه‌های الگویی اجرا کرده باشند، با تقدیم هدایایی مورد تقدیر قرار خواهند گرفت.

یادآوری: در صورتی که ائمه‌ی محترم جماعات مساجد، گزارش تصویری یا مستندات برنامه‌های اجرا شده در دهه‌ی تکریم را به نواحی ارائه نمایند، به نام خودشان در پایگاه

اطلاع‌رسانی مرکز به‌نمایش گذاشته خواهد شد و در عین حال، این مستندات ملاک خوبی برای انتخاب مساجد موفق‌تر خواهد بود.

➤ اتاق فکر مجازی :

با عنایت به اینکه محور برنامه‌های مساجد در سال ۹۴، تلاش برای جذب مخاطبان جوان خواهد بود، مشارکت فکری ائمه‌ی محترم جماعات برای بررسی چالش‌ها و موانع پیش‌رو، تجربیات موفق و الگوهای قابل اجرا در مساجد، از اهمیت زیادی برخوردار است.

لذا دبیرخانه دائمی ستاد دهه تکریم و غبارروبی مساجد آمادگی دارد از طریق بخش اتاق فکر مجازی پایگاه اطلاع‌رسانی محراب (www.masjed.ir)، رهنمودها و مطالب حضرات را دریافت نماید. ضمناً در همین نشانی اینترنتی، عزیزان علاقمند می‌توانند برای ثبت ایده‌های خود در جشنواره‌ی فام (فراخوان ایده‌های مسجدی) شرکت نمایند. بالاخره اینکه مرکز آمادگی دارد مقالات اعزه، پیرامون موضوعات تقدیمی را برای بارگزاری روی سایت (بخش مقالات) خریداری نماید.

فهرست سوال‌ها و نیازها در این رابطه عبارتند از :

۱. نقش مسجد در شکل‌گیری هویت و تربیت دینی جوانان
۲. مسجد و آموزش مهارت‌های زندگی به جوانان
۳. شاخصه‌های جوان مسجد محور
۴. مختصات مسجد جوان‌باور
۵. نقش مسجد در ترویج فرهنگ ازدواج به‌هنگام، آسان و پایدار
۶. استفاده از ظرفیت شبکه‌های اجتماعی و فضای مجازی برای جذب جوانان به مسجد
۷. نقش امام جماعت در جذب و حفظ جوانان در مسجد
۸. بایدها و نبایدهای استفاده از ظرفیت فعالیت‌های هنری و ورزشی در جذب جوانان به مسجد
۹. نقش مسجد در اصلاح سبک زندگی جوانان
۱۰. رقبای محلی مساجد برای جذب جوانان، فرصت‌ها و تهدیدها
۱۱. آسیب‌شناسی برنامه‌های فرهنگی - مذهبی مساجد در جذب جوانان

۱۲. نقش استفاده از ظرفیت هنر دینی و زیبایی محیطی مساجد در جذب جوانان
۱۳. سهم مشارکت جوانان در مدیریت مسجد، فرصت‌ها و تهدیدها
۱۴. ارتباط عاطفی امام جماعت با جوانان، روش‌ها و اقتضائات
۱۵. نقش تشکلهای جوانان برای نشاطبخشی به فضای مساجد، فرصت‌ها و تهدیدها
۱۶. مسجد‌گریزی جوانان، توهم، اغراق یا واقعیت
۱۷. مطالبات جوانان از کارگزاران مسجد
۱۸. نقش مساجد در صیانت از ابتلای جوانان به عرفان‌های نوظهور
۱۹. مسجد، مرکز کادرسازی و تربیت افسران جنگ نرم
۲۰. آسیب‌شناسی نقش خادمین در تعامل جوانان با مسجد

➤ شاخص‌های امام جماعت مسجد طراز اسلام چیست؟

مسجد نور و امید محله است و آبادانی مسجد به امام آبادگر است. اگر مسجد نور محله است، امام مسجد طراز اسلام هم نور مسجد و محور مسجد است. انسان الهی، محیط خود را روشن می‌کند و چشم امید جامعه، به مسجد است و چشم امید مسجد، به امام جماعتی است که باید مایه حیات و روح مسجد باشد.

آنچه که در ادامه، بدون تنظیم از باب اهمیت و اولویت، به عنوان ویژگی‌ها و شاخص‌های امام جماعت مسجد طراز تقدیم شده است، در صورت تحقق موجب عزت و کرامت مسجد نزد مومنین می‌شود و بدون تردید مساجدی که از امام جماعتی در این سطح برخوردار باشند، هرگز گرد مظلومیت و مهجوریت را بر خود نخواهند دید.

پروردگار متعال را شاکریم که بسیاری از مساجد از وجود چنین ائمه‌ی جماعتی برخوردارند و در طول سال مورد تکریم قرار می‌گیرند:

۱. در ارائه برنامه‌های الگوساز، برای جذب کودکان و نوجوانان به مسجد موفق است.
۲. شورای فرهنگی مسجد را تشکیل داده است و از این ظرفیت برای برنامه‌ریزی و اجرای برنامه‌های فرهنگی - مذهبی، مناسبتی و جریان‌ساز مثل: کرسی‌های تلاوت، دهه تکریم و غبارروبی مساجد، روز جهانی مسجد و... استفاده می‌نماید.
۳. در ارائه برنامه‌های الگوساز، برای تقویت بنیان خانواده، همانند: خدمات مشاوره‌ای تخصصی، حل اختلافات، زمینه‌سازی برای معرفی جوانان هم کفو و مناسب ازدواج به

خانواده‌ها تلاش می‌کند.

۴. بی‌تکلف است و از نگاهی با نشاط و با طراوت برخوردار می‌باشد.
۵. فرهنگ دینی امر به معروف و نهی از منکر را در میان اهل مسجد تقویت می‌کند.
۶. روحیه‌اش انقلابی و شخصیتش مجاهد و خستگی ناپذیر است.
۷. سیره‌اش هماهنگ با سیره معیار و خلقت خلق نبوی است.
۸. امامت مسجد را از همه کارها مهم‌تر و مقدس‌تر می‌داند.
۹. بنا بر نظر رهبر فرزانه انقلاب (دامت برکاته) که فرمودند: هرکسی هرچا هست، باید آن‌جا را مرکز عالم بداند و آن کار را مهم‌ترین کار به حساب بیاورد، مسجد خود را مرکز عالم می‌داند.
۱۰. در مسجد حضور منظم دارد، قبل از همه مومنین در مسجد حاضر و بعد از همه مومنین از مسجد خارج می‌شود.
۱۱. از ظرفیت مسجد برای ترویج و گسترش اخلاق اسلامی در میان مومنین و اهل محل بهره می‌برد.
۱۲. مأمومین خود را به نام می‌شناسد و احوال آن‌ها را می‌پرسد.
۱۳. به نظافت مسجد اهمیت می‌دهد و این امر را به تنهایی بر عهده خادم مسجد نمی‌اندازد.
۱۴. با برنامه وارد مسجد می‌شود، به مسجد نگاه نظام‌مند و برنامه‌ای دارد و تا سال‌های آینده مسجد خود را در نظر گرفته و برای آن برنامه‌ریزی کرده است.
۱۵. با همسایه‌های مسجد ارتباط برقرار می‌کند و مراقبت می‌نماید که مسجد برای احدی مزاحمت نداشته باشد.
۱۶. به پشت پرده مسجد هم توجه دارد. بخش بانوان در مسجد او، منزوی و فراموش شده نیست، گاهی مراجعه می‌کند و به بررسی وضعیت می‌پردازد و برای ارتباط مستمر با بخش بانوان مسجد، از محارم خود رابطی مشخص می‌نماید.
۱۷. جوانان مسجد را به عنوان بازوی خود و وزرای خود در مسجد محسوب می‌نماید، به ایشان احترام می‌گذارد، مسئولیت می‌دهد و مسئولیت می‌خواهد.
۱۸. برای اداره مسجد، از توان و ظرفیت موجود در محله و محیط پیرامونی استفاده می‌کند. روحانیون محله را شناسایی می‌کند، خدمتشان می‌رسد و از ایشان برای حضور در مسجد دعوت می‌کند و گاهی منبر و محراب را به ایشان می‌سپارد.
۱۹. شهدای مسجدش را به خوبی می‌شناسد و سوابق، خاطرات و شخصیتشان را می‌شناساند. با خانواده شهدا مانوس است، به خانه‌های آن‌ها رفت و آمد دارد و جویای

- احوال پدران و مادران پیرشان هست و خانواده شهدا را تکریم می‌کند.
۲۰. با فناوری های جدید ارتباط برقرار کرده، آشنا شده و برای مطالعه، پژوهش و حتی برای اداره مسجد، متناسب با شأن و نیاز، از امکانت نوین بهره‌مند می‌گردد.
۲۱. استعداد های مسجدی خود را می‌شناسد و از توانمندی و تجربه ایشان در امورات و کارهای مسجد استفاده می‌کند.
۲۲. هیئت امنای شایسته، باترکیب مناسب انتخاب می‌کند و جمع آنها را با تدبیر اداره می‌کند.
۲۳. درشرایطی که با مشکلات عاطفی زیادی روبرو هستیم، محور جمع مسجدی‌ها است و بین آنها اخوت، برادری، مهربانی و صمیمیت ایجاد می‌کند.
۲۴. در پاسخ‌گویی به سوالات مومنین مسجد، مخصوصا جوانترها، با حوصله وقت می‌گذارد.
۲۵. قرائت نمازش را به عنوان یک مسئله جدی، مرتب بررسی می‌کند.
۲۶. فضای مسجد را قرآنی می‌نماید. هم تلاوت روزانه دارد، هم کرسی تلاوت دارد، هم جلسه تفسیر دارد، هم جوانان را به حفظ تشویق می‌کند و بالاخره برای تدبیر در قرآن راهنمایی می‌کند.
۲۷. به آراستگی ظاهر خود و به زیبایی عمامه خود، توجه دارد و به معطر بودن هنگام حضور در مسجد هم توجه می‌کند.
۲۸. به نشاط جسمی، به چابک بودن و به ورزش کردن اهمیت می‌دهد و به این ترتیب، مسجد را با نشاط می‌کند.
۲۹. منتظر نمی‌ماند اهالی محل بیایند مسجد و خدمت برسند، بلکه سراغ آنهایی که به مسجد نمی‌آیند، می‌رود.
۳۰. با مغازه‌داران و کسبه محل، ارتباط برقرار می‌کند و برای بیان احکام کسب و کار و تجارت، صبر نمی‌کند آنها به مسجد بیایند، بلکه به مغازه‌ها مراجعه می‌کند.
۳۱. با مدارس محل خود ارتباط برقرار می‌کند، اطلاع دارد که چند مدرسه در همسایگی مسجد هست در مقاطع مختلف، بچه‌ها را به مسجد دعوت کرده، خود را معرفی می‌نماید، با معلمان جلسه منظم دارد و از دانش‌آموزان ممتاز در مسجد تقدیر می‌نماید.
۳۲. با مساجد اطراف خود ارتباط برقرار کرده و در قالب شورای ائمه‌ی جماعات و ارتباطات ناحیه‌ای، منطقه‌ای و محله‌ای، به تقویت انسجام روحانیون و تشکیل شبکه‌ای تعریف شده و هدفمند، کمک می‌نماید.
۳۳. به مسائل مالی مسجد نظارت دارد. ثبت دقیق ورودی و خروجی مالی مسجد و درآمدها و تنظیم دفاتر مالی را از مسئول مالی هیات امنای مطالبه می‌نماید.

۳۴. تربیت فکری مخاطبان خودش را دست کم نمی‌گیرد .
۳۵. در هر مقطع زمانی پنج ساله، یک دوره تفسیر قرآن کوتاه ، یک دوره شرح نهج‌البلاغه، یک دوره ترجمه تفسیری صحیفه سجادیه و یک دوره احکام رساله به مخاطبان خود ارائه می‌نماید.
۳۶. فرمایش‌های رهبر عزیز و عالیقدرمان را با دقت و نه فقط برای بهره شخصی، بلکه به‌منظور انتخاب موضع و مأموریت گوش می‌کند، مطالعه می‌کند، به سایت ایشان مراجعه می‌کند، استنباط می‌کند و به‌روز، این مسائل را در مسجد تبیین می‌نماید.
۳۷. برای مومنین مسجد روشنگری می‌کند، در مورد مسائل روز، مسائل جهانی و مواضع داخلی به عنوان یک امام قوی و روشن‌فکر، توان سازماندهی انقلابی مسجد خود را دارد.
۳۸. با آثار و دیدگاه‌های امام راحل عظیم‌الشأن(ره) آشنا و مأنوس است و برای پاسخ‌گویی به شبهات نسل جوان و مخاطبان خود، مراجعات مستمری به آثار شهید مطهری(ره) دارد، با حسن سلیقه مضامین را انتخاب می‌کند و رونق علمی به مسجدش می‌بخشد.
۳۹. برای سخنرانی و ارائه مطلب به مومنین، بهترین محتوا را از امین‌ترین منابع و کتاب‌ها انتخاب می‌کند.
۴۰. عزت نفس دارد و خودش را تحت هیچ شرایطی به نمازگزاران تحمیل نمی‌کند .
۴۱. در شرایط سخت مالی و اقتصادی، کوچک‌ترین نکته‌ای که حکایت از نیازش باشد، نزد اهل مسجد و هیأت امانا به زبان جاری نمی‌کند و از مناعت طبع روحانیت پاسداری می‌کند.
۴۲. به احوال خادم مسجد هم توجه دارد و می‌داند که خادم، یکی از موثرترین افراد در مسجد است. او را زیر نظر دارد، به او محبت دارد، نظم و رفتار در شأن نمازگزاران را از او مطالبه می‌کند، در حقش دعا می‌کند و به او رهنمود می‌دهد .
۴۳. اقامه نماز صبح مسجد را جدی گرفته است. از اینکه افراد کمی در نماز صبح شرکت کنند، ناراحتی ندارد.
۴۴. یاد حضرت بقیه الله (ارواحنا فداه) را مبتنی بر معارف روشن و دقیق، همراه با عواطف، زنده نگاه می‌دارد و مسجد را به شعبه ترویج معارف مهدوی مبدل کرده است .
۴۵. مسجد را کانون حیات طیبه، مرکز نشر معارف ناب و مروج سبک زندگی اسلامی می‌داند.
۴۶. از نفوذ معنوی و نورانیت مسجد برای حل و فصل اختلافات میان مومنین استفاده می‌کند.

۴۷. به ظرفیت مسجد برای سازماندهی کارهای خیرخواهانه و دستگیری از نیازمندان توجه دارد.

۴۸. به سه وعده نماز مسجد اهتمام دارد.

۴۹. به پایگاه بسیج مسجد نگاه پدران و نیروسازی دارد و از این ظرفیت برای تحقق اهداف مسجد بهره‌برداری می‌نماید.

۵۰. از توان و ظرفیت مشارکت مردمی برای باز نگه‌داشتن در مسجد، از ظهر تا مغرب استفاده می‌نماید و در این امر ولایی و ضروری، موفق است.

والسلام علی عباد الله الصالحین

دبیرخانه دائمی ستاد دهه تکریم و غبارروبی مساجد